

Priser. Jeg finder det som min Pligt at fremhæve dette her i Salen, for at Nykøbing Kommune i Forvejen kan være forberedt paa, at det er et Offer, en Gave, som den giver Staten, og som jeg tager imod med Taknemmelighed. Dette Tilbud fra Nykøbing Kommune gælder for 10 Aar; efter den Tid kan der altsaa være Mulighed for, at Staten kommer af med et større Beløb; thi efter Ingeniørens rent foreløbige, kalkulatoriske Beregning tror han ikke, Nykøbing Kommune kan levere Gas, Vand og Elektricitet til den Pris.

Dernæst giver Nykøbing Kommune 65,000 Kr. kontant til Erhvervelse af Grunden. Ogsaa for denne Ydelse maa Staten naturligvis være i høj Grad taknemmelig og paaskønne, at denne lille By yder Staten saa stor Hjælp. Jeg maa erkende, at Nykøbing Kommune fortjener Paaskønnelse for den Hjælp, den paa denne Maade yder Staten, for det Offer, den vil bringe for at faa Anstalten. Men den høje Rigsdag maa dog ikke gaa ud fra, at disse 65,000 Kr. ville være tilstrækkelige til at erhverve de 125 Tdr. Land ved Nykøbing. For hvad Pris de kunne erhverves, ved jeg ikke. Nykøbing Kommune mener, de kunne erhverves for 600—650—700 Kr. pr. Td. Land; men vi have ingen Sikkerhed derfor, og derfor maa jeg forbeholde mig til tredje Behandling af dette Lovforslag at stille et Ændringsforslag om Ekspropriation; thi Grunden maa vist tages ved Ekspropriation. Jeg har talt med Ejeren af denne Jord og spurgt, om han kunde opgive mig en Pris paa den; men Jorden er bortforpagtet, og han ved ikke, om han kan faa et frivilligt Arrangement med sin Forpagter. Han kan, saa vidt jeg ved, faa ham helt ud af Forpagtingen mod at betale ham 2,000 Kr. aarlig i 12 Aar; det vil altsaa sige 24,000 Kr. Der skal altsaa ydes en Erstatning til Forpagteren paa samme Maade som til Forpagteren af Trollesminde. Nu ved jeg ikke, om man har noget som helst Støttepunkt for, at man kan faa Forpagteren ved Nykøbing billigere ud af 125 Tdr. Land end Forpagteren ved Trollesminde ud af ca. 50 Tdr. Land. Jeg har ikke Spor af Støttepunkt for, at det ene bliver dyrere end det andet; men det er ikke paa Forhaand sandsynligt, at Forpagteren ved Nykøbing skal have mindre end Forpagteren af Trollesminde, og dertil kommer saa det yderligere Beløb, vi kunne komme til at betale til Ejeren af Gaarden ved Nykøbing. Jeg tror derfor ogsaa, det vilde være rigtigst, og derom vil jeg gerne kon-

ferere med Udvalget inden tredje Behandling, at stille et Ændringsforslag, hvorved Summen: „Uforudsete Udgifter“ bliver noget forhøjet. Thi det kan være, vi komme af med et større Beløb til Ejeren af Jorden ved Nykøbing; i hvert Fald maa Rigsdagen ikke være fortrydelig, om Budgettet bliver overskredet paa dette Punkt; thi jeg kan ikke vide, hvor meget en Ekspropriationskommission vil tilpligte Staten at betale ved Nykøbing; paa dette Punkt maa jeg reservere mig i enhver Henseende.

Dernæst er der en Ting, der er af den allerstørste Betydning, nemlig om der er Vand nok paa det Sted, Sindssygeanstalten lægges. Det kan vistnok siges at være hævet over enhver Tvivl, at der er fuldt ud tilstrækkeligt Vand ved Hillerød lige saavel som ved Helsingør — det er saa sikkert, som menneskelig Beregning overhovedet kan være. Ved Nykøbing er der foretaget saa grundige Undersøgelser, som der efter den Tid, der har været levnet dertil, kunde foretages, og Resultatet af disse Undersøgelser har været, at der efter al Sandsynlighed er tilstrækkeligt Vand. Men, som den ærede Ordfører (Brørsen) og andre ærede Medlemmer have pointeret, maa man, inden man skrider til at bygge Anstalten ved Nykøbing, foretage en Prøveboring for at undersøge, om der er Vand nok, og skulde Undersøgelsen falde uheldig ud, saa det viser sig, at der ikke er tilstrækkeligt Vand, vilde man altsaa komme til at staa overfor den Eventualitet, at man kom til at behandle et Lovforslag om at lægge Anstalten paa et andet Sted, fordi det viste sig, at den Grund, man havde tænkt sig at lægge Anstalten paa, ikke kunde benyttes. Jeg siger dette nu, for at det ikke skal være alt for flovt for mig, hvis det virkelig skulde vise sig, at den paatænkte Grund ikke egner sig for Opførelsen af Sindssygehospitalet. Men efter alt, hvad der foreligger, synes der at være Vand nok.

Jeg kom, da jeg omtalte det økonomiske, bort fra, hvad der er blevet nævnt om, at Opførelsesomkostningerne kunne blive større det ene Sted end det andet. Efter Arkitektens og Ingeniørens Mening kan man gaa ud fra, at Omkostningerne ville blive noget større ved Nykøbing end ved Hillerød, men Tal i saa Henseende kunne ikke opgives. Det er rigtigt, at det grove Materiale som Sten og Tømmer kan føres til Nykøbing ad Søvejen, men Forudsætningen maa da saa i alt Fald være den, at de Teglværker, der skulle levere Stenene, ligge ved Vandet. Hvis Stenene